

DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Serghei Mocanu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Mocanu
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a
fost respins apelul declarat de Serghei Mocanu, admis apelul declarat de Ministerul
Justiției, casată hotărârea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Buiucani și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 19 iulie 2017 Serghei Mocanu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălțării dreptului la
examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 28 martie 2016 a depus în adresa IP sect.
Rîșcani contestația privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din
23 februarie 2016 întocmit de agentul constator Ilie Frunză, contestație care a fost
examinată definitiv la 22 martie 2017, fapt ce contravine art. 454 Cod contravențional
care prevede că cauza contravențională se judecă în termen de 30 de zile de la data
intrării dosarului în instanță și poate fi prelungit prin încheiere motivată cu 15 zile.

A menționat că depășirea de peste 270 de zile a termenului rezonabil de
examinare a cauzei contravine art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor
Omului și a Libertăților Fundamentale.

Consideră reclamantul că prin durata excesivă de judecare a procesului
contravențional i-a fost încălțat dreptul la examinarea în termen rezonabil a cauzei
contravenționale, ceea ce contravine Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, motiv pentru
care a fost sesizată instanța de judecată cu prezenta acțiune.

A solicitat reclamantul constatarea faptului încălcării dreptului său la examinarea în termen rezonabil a contestației din 28 martie 2016 privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 23 februarie 2016 și încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei contravenționale în sumă de 600 euro.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea depusă de Serghei Mocanu a fost admisă parțial, fiind constatat faptul încălcării dreptului lui Serghei Mocanu la examinarea în termen rezonabil a contestației depuse împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 23 februarie 2016 depusă la Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău pentru perioada 28 martie 2016 – 22 martie 2017 și încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Serghei Mocanu prejudiciul moral în sumă de 1 500 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 19 octombrie 2017 Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 02 noiembrie 2017 Serghei Mocanu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea în parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Serghei Mocanu, s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției, s-a casat hotărârea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost respinsă.

La 04 iunie 2018 Serghei Mocanu a declarat recurs împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că instanțele ierarhic inferioare la judecarea cauzei au interpretat și aplicat eronat normele de drept material, menționând că instanța de apel a reținut ca probă raportul prezentat de Ministerul Justiției pe care îl consideră fals, deoarece în raportul dat nu este reflectată perioada din 28 martie 2016 - 01 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 februarie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la 04 iunie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de către Serghei Mocanu și va menține decizia instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art.118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art.130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Înaintând cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Serghei Mocanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis parțial acțiunea, prin constatarea încălcării dreptului lui Serghei Mocanu la judecarea în termen rezonabil a contestației depuse împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 23 februarie 2016 depuse la Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, pentru perioada 28 martie 2016 – 22 martie 2017 și încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Serghei Mocanu a prejudiciului moral în mărime de 1 500 lei; în rest acțiunea a fost respinsă.

Judecând apelurile declarate, instanța de apel a ajuns la concluzia respingerii apelului declarat de Serghei Mocanu, admiterii apelului declarat de Ministerul Justiției, casării hotărârii primei instanțe și emiterii unei noi hotărâri de respingere a acțiuni.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții de Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de apel este una corectă rezultând din următoarele.

Conform art.2 alin. (1) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Totodată, art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stabilește că, orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

După cum denotă actele cauzei, Serghei Mocanu s-a adresat în instanța de judecată împotriva Ministerului Justiției prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a contestației din 28 martie 2016 cu privire la anularea procesului verbal din 23 februarie 2016 și a deciziei de sancționare pentru perioada 28 martie 2016 – 22 martie 2017 și repararea prejudiciului moral.

Conform art.4 alin. (2) și (3) din Legea 87 din 21 aprilie 2011, prevede că, instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar.

Astfel, conform Raportului motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil de examinare a contestației depuse de Serghei Mocanu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 23 februarie 2016 și a deciziei de sancționare, se atestă că la 28 martie 2016 Serghei Mocanu a depus contestație prin care a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constator ca fiind ilegale și încetarea procesului contravențional. La 01 noiembrie 2016 cauza contravențională a fost înregistrată în Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, iar la 22 martie 2017 a fost emisă de către Curtea de Apel Chișinău decizia prin care recursul declarat de către contravenientul Serghei Mocanu a fost respins și a fost menținută hotărârea din 02 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin urmare, instanța de apel corect a constatat că termenul de examinare a cauzei contravenționale reieșind din complexitatea cauzei și comportamentul părților implicate în proces, nu a fost încălcat.

Mai mult, conform raportului motivat din 28 septembrie 2017 rezultă că instanțele de judecată au respectat cu strictețe etapele procedurale de judecare a unei cauze contravenționale, or, ședințele de judecată au fost amânate din diferite motive dintre care și neprezentarea lui Serghei Mocanu la ședință, înaintarea de către recurent a cererii de recuzare, solicitarea petiționarului de amânare a cauzei în legătură cu antrenarea acestuia în alte procese de judecată.

În acest context, termenul de 4 luni și 21 zile perioadă în care s-a examinat cauza contravențională depusă de Serghei Mocanu nu poate fi considerată ca tergiversare a cauzei, deoarece majoritatea ședințelor de judecată au fost amânate din cauze ce nu pot fi imputate instanței de judecată, ultimele respectând procedura de judecare prin asigurarea respectării drepturilor participanților la proces.

Totodată, instanța de recurs reține întemeiată concluzia instanței de apel referitor la faptul că Serghei Mocanu nu a fost lipsit de dreptul de a depune o cerere de accelerare a examinării cauzei și de a invoca pericolul de încălcare a termenului

rezonabil, iar astfel denotă că recurentul a fost de acord cu desfășurarea procesului și cu toate acțiunile întreprinse de către instanțele de judecată.

Reieșind din circumstanțele menționate, argumentul recurentului precum că raportul motivat din 28 septembrie 2017 cu privire la modul de respectare a termenului rezonabil de examinare a contestației este fals, deoarece în raportul dat nu este reflectată perioada din 28 martie 2016 - 01 noiembrie 2016 urmează a fi respins, or, contestația depusă la 28 martie 2016 de către Serghei Mocanu a fost înregistrată în Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la 01 noiembrie 2017, fiind repartizată judecătorului raportor prin intermediul PIGD.

Alte argumente invocate de recurent, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de recurs, deoarece se combat cu cele invocate supra și se axează pe circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de apel, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

De asemenea, Colegiul decelează că în cadrul judecării cauzei, instanța de apel a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 CEDO.

În circumstanțele de fapt și de drept menționate și având în vedere faptul că instanța de apel la adoptarea actului de dispoziție contestat a aplicat și interpretat corect normele de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă și verificarea suplimentară a anumitor dovezi nu este necesară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 445, alin. (1), lit. a) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Serghei Mocanu.

Se menține decizia din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Mocanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari

Galina Stratulat